

eZine

of Modern Texts in Translation

Nr 203

2 martie 2020

Bloodaxe Poet

Jane Clarke

Poeme traduse în limba română de
absolventa MTTL

Alexandra Iuliana

Costache

Translation Café

eZine of
Modern Texts
in Translation

**Director
Lidia Vianu**

M^TILC
Masteratul pentru Traducerea
Textului Literar Contemporan
mttlc.ro

ISSN 1842-9149

© **Mttlc** <http://revista.mttlc.ro/>

Director: Lidia Vianu

Redactor: Silvia Petrescu

Corectură: Maria Costea

Postare și publicitate: Cristian Vîjea

Pentru sugestii: lidia.vianu@g.unibuc.ro

Poeme
și interviu cu

Jane Clarke

traduse în limba română de
absolventa MTTL

**Alexandra Iuliana
Costache**

Cuprins

Dulceață	p. 4
Pâinea cea de toate zilele	p. 5
Ruginiile din Rhode Island	p. 6
Camera cu unelte	p. 7
Biblia albastră	p. 8
Globul	p. 9
Șuvoiul	p. 10
Dresaj	p. 11
Împotriva curentului	p. 12
Zidul de piatră	p. 13
La căderea serii	p. 14
Epitalam	p. 15
Jurăminte	p. 16
Cărarea de pe creasta albastră	p. 17
Pentru Isobel I	p. 18
Pentru Isobel II	p. 19
Când am știut	p. 20
Câmpuri albe	p. 21
Al cui e câmpul?	p. 22
Înainte de război	p. 23
Paznicul farului	p. 24
Captura	p. 25
Fiecare viață	p. 26
Râu la revărsat de zori	p. 27
Pescarul	p. 28
Valiza	p. 28
Moștenire	p. 30
Pentru Michael	p. 31
Să fie	p. 32
Înfrânți	p. 33
Clopotarul	p. 34
Kintsugi	p. 35

Dealul cu măcriș	p. 36
Prima iubire	p. 38
Închis	p. 39
Iepurele polar	p. 40
Amurg	p. 41
În barcă	p. 42
<i>(după Julie Otsuka)</i>	
Vacile de la Dugort	p. 43
Printre vaci	p. 44
Prețul	p. 45
Drumul de țărână	p. 46
Ianuarie	p. 47
Mâini	p. 48
Iarnă	p. 49
Spatele unui plic	p. 50
Unde râul se adâncește	p. 51
tot ce voi avea nevoie	p. 52
Fiecare copac	p. 53
Cântă	p. 54
Râul	p. 55

Dulceață

*Du-te, du-te, strigând el, o trimite pe deal,
prin grozame și ferigi, să adune oile.
Ea se strecoară printre ele, mergând pe burtă,
așteptându-i fluieratul, să o ia la stânga sau la dreapta.*

*Cu capul ridicat, pufăind, urechile ciulite,
turma se adună și se bulucește la poartă.
Ea se întoarce gâfâind lângă el,
ochii strălucindu-i, limba atârându-i.*

*Avea în sânge mânarea turmei;
pe când era doar un pui, o găsea
ostenită, adunând găinile.
O să scoți cu adevărat ceva din ea, își spunea,*

*când copiii o îmbrăcau ca pe profesoara lor
cu baticul și ochelarii mamei.
O puneau să stea la masă,
îi dădeau o ceașcă de ceai și o briouă.*

*Cu o duminică înainte de fătarea mieilor, trei
bărbați în curte,
unul ținând sub braț o pușcă. Căinele tău și al
lui Dunne
a făcut ravagii noaptea trecută, treizeci de oi
moarte sau care stau să moară,
prinse în sârmă ghimpată, placente care
atârână.*

*De la etaj îl priveau pe fereastră
cum intră în grajd. O trage de după ceafă,
o pune la picioarele lor. Nu spune un cuvânt
când intră, rămâne tăcut săptămâni.*

Pâinea cea de toate zilele

O ceață albă se ridică în timp ce dă prin sită o
livră de făină
în ligheanul uzat de cositor, mare cât Lough
Corrib.

Vene albastrii îi împânzesc palmele ca niște
râuri.
Măsoară o linguriță de bicarbonat,

două lingurițe de sare. Coada împletită la
baza gâtului: o frânghie de pescar înfășurată
la debarcader.

Face o gaură, picură jumătate de litru de lapte
bătut,
stropind și improșcând adâncitura.

Cu viteza unui vâslaș, frământă cu putere
aluatul
pe masa presărată cu făină, îndepărtându-l,

apropiindu-l, iarăși îndepărtându-l.
Îi pornește mișcarea din încheietură, gheață
gri-argintie

în decembrie, din pomeții ei înalți. Pregătind
pâinea pentru sălaşu-i fierbinte, îi face o
cruce adâncă.

Ruginiile din Rhode Island

Împărătese încrezute ale drumurilor lăturalnice,
râcăie după râme și viermi
printre măcriș și coada racului.

Își smucesc coroanele înainte și-napoi,
cu precizie își crăcănează ghearele,
una după alta, galbene și zbârcite.

Cu o precipitare ritmică
se așază în pulbere de pământ,
își trec praf prin pene.

Îmi amintesc prima oară
când am văzut-o pe mama alegând una
și cu o mișcare îndemânică, răsucindu-i gâtul

În noaptea aceea mi-a înfoiat pernele,
mi-a întins așternuturile,
mi-a mângâiat sprâncenele.

Camera cu unelte

Mereu am iubit camera de sub porumbar,
dintre grajdul vacilor și staul,
deși nu știu de ce. Să fie vorba de cuibul de rândunici
din căpriorii dintre furcile împăienjenite,
de căpăstru și de șa, de târnăcop și de seceră?

De licărirea soarelui pe peretele de un verde lămâie fad,
de seceruici și coase, de cutiile ruginite de biscuiți
de cuiele mici și mari de pe raftul căzut
din pricina unei țesale și a unui lanț de bicicletă stricat?
Ori de mirosul de unsoare și ulei, de petrol și vopsea,

de podeaua din piatră, nivelată de straturile de murdărie
și praf, unde doi cai de tracțiune
erau ținuți legați de secerătoare, iar un ponei de căruță?
Să fie vorba de plăcerea de a denumi lucrurile; cleștii
și foarfecele, săpăliga și grebla strânse lângă vatră

împreună cu lopeți și cazmale, drugul,
barosul, fierăstrăul de mână, cel cu bandă și toporul?
Să fie paltonul zdrențăros atârnat lângă ușită,
găleata cu colostru, lampa cu infraroșu,
cutia cu vopsea purpurie și fierul pentru înroșit

pielea zbârcită a mieilor nou-născuți? Sau
pentru că aici îl găseam când mama
ne trimitea să-l chemăm la ceai; că făcea la
masa de lucru
vagoane de dormit tratate cu creozot, lucrate
pe alocuri cu pila
și tocila, cleștele, dalta și cheia?

Biblia albastră

Înainte de micul dejun, obișnuiam să ne rugăm
îngenunchind pe gresia din bucătărie,

să-l ascultăm pe tata
cum citea câte-o pildă din biblia albastră

cu banda adezivă care-i lega cotorul,
cu câte o imagine la fiecare poveste.

Alegeam pe rând:
Bunul Samaritean,

Sicomorul lui Zaheu,
pâinea și peștii care creșteau

și creșteau pentru a hrăni mulțimea.
Povești pentru cei care lucrau pământul,

care păzeau turmele de oi.
Îi știam pe acei oameni,

cunoșteam ploaia care distrugea recoltele,
semințele care cădeau în pământ pietruit,

zilele în care speranța,
ca o vițică neliniștită, o ia pe cale greșită.

Globul

Tata îl rotise acum treizeci de ani
în singura sală a școlii din capul străzii,

unde elevii aduceau zilnic
câte o bucată de turbă pentru foc

și unde nu erau bănci suficiente
așa că băieții făceau cu rândul în spate.

Acum, ajuns roșcat de decolorare, se odihnește pe catedră
sub Proclamația de Paști.

Ne întrecem pe rând care să caute
Rhodesia, Ceilonul, Absinia, Siamul,

unde misionari de la parohie
au mers să salveze sufletele.

Profesorul se uită pe deasupra ochelarilor,
îmi pune globul în mâini, ca pe un potir –

Du-l în clasa domnului Glennon.
Mândră ca un păun,

În ridic la piept,
îi întorc fratelui meu un zâmbet;

cade – bucăți de lemn dezgolate,
o spătură, tăcere, lumea se dă peste cap.

10

Șuvoiul

Câteodată împreună, cel mai adesea singuri,
ne scăpa prinsoarea lanțului ruginit,
mergeam pe urmele căruțelor prin vaduri;
râul ne păstra poveștile, acolo mergeam

ori să vorbim, ori să plângem, ori să stăm în tăcere
în compania curentului,
chiar de curgea rapid după o inundație,
de se rotea în vârtejuri ori devia

ușor și încet de la locul unde erau odată
aninul și salcia verde-argintie. Puteam să privim
până la următoarea cotitură sau dincolo, pe insula
presărată cu iriși galbeni, mărginită de stuf.

Visam să plecăm, să ne facem o viață
a noastră, să rugăm râul să ne binecuvânteze, să ne lase să plecăm.

11

Dresaj

Îți vei găsi locul călărind
fără șă sau frâie,
stând în șezut, căzând, revenind.

Pune și ia cu ușurință
mâna și piciorul, schimbă centrul de greutate
după cum o simți că se mișcă.

Îți vei găsi ritmul, ascultând
ritmul copitelor,
numără cu voce tare bătaia fiecărui pas.

Învăță să-i citești mișcările capului;
când să o ții în frâie,
când să o rogi să mărească pasul

momentul dintre înălțare și cădere
durând, uneori atât de mult
încât împreună nu atingeți pământul.

Împotriva curentului

Știi că într-o zi trebuie să te întorci,
să înoți împotriva curentului,

să părăsești apele sălcii ale estuarului
pline de sedimente, îndreptându-te contracurent

prin vârtejuri și adâncuri,
ecluze care spumegă violent,

peste plăci de granit, peste baraje,
prin curenți care te trag,

să te înghesui între bolovani
până la nivelurile superioare ale râului,

acele ape de un maroniu ca o pătură de smârc,
unde găsești un loc în pietriș și aluviuni

să faci o adâncitură,
să depui propriile icre.

Zidul de piatră

Voi îndepărta iarba, voi săpa un șanț
lat și adânc pentru a ține piatra,

voi pune gri-argintiu în contrast cu verde,
pietre care se îmbină perfect,

fărămițe, subțiri ca gresia, pentru a le nivela.
Voi ridica pietrele, să probez unde se potrivesc

pe ce e deja ridicat, voi umple mijlocul
cu fărămițe, voi împiedica extremitățile

să cadă. Voi folosi pietre vechi, acoperite
cu licheni și mușchi, voi lăsa spații

pe unde să treacă vântul, mici spații
unde să crească limba cerbului.

Voi acoperi îmbinările, voi da atenție
înclinării, le voi așeza până se îmbină perfect,

voi păstra ce e mai bun pentru final,
bolțari lungi și netezi pentru a-i cuprinde lățimea.

La căderea serii

Pe urmă rămânem nemișcați,
respirația ta blândă

pe fruntea mea, a mea
fierbinte și sacadată

pe gâtul tău; baloți de fân
unul peste altul, la uscat

în soare, găini care se odihnesc
în cuiburi

la finele zilei,
pânze de păianjen din zori

ascultând
pe un gard viu de aluni.

15

Epitalam

Iubirea își face cărare prin fisuri,
cavități, argilă și șisturi,
precum un curent subteran,

curge peste straturi de pietre prețioase,
hrănește lacuri ascunse, fântâni arteziene,
țâșnește din versantul unui deal

înaintând cu grabă peste petriș,
săpând o creștătură în jos către râu
unde apele din râulețe și pâraie

se amestecă în atracția curentului,
își promet să se poarte una pe alta
până când râul ajunge la mare.

16

Jurăminte

Nu pot făgădui că e lucrat din aur
în spirale care vorbesc despre eternitate.

Nu pot spune că e înțelept precum un munte
cu pini care se înalță până la ceruri.

Nu pot promite ca e pur ca mierea
strânsă de albine în iarba neagră.

Nu pot spune că e simplu precum mătasea
țesută din coconi în comoară.

Dar garantez că e înrădăcinat ca scorușul
cu fructe de septembrie.

Promit că toate pendulările
vor surprinde ca vremea din Glenmalure

o barcă cu vâsle uscată,
ancorată sau nu, la dispoziția ta.

Cărarea de pe creasta albastră

Prin sporul casei și ventrilocă,
lăsăm urma cucutei
pe drumul care ajunge la Lacul Păstrăvului.

Saltul peștelui soarelui după friganide,
broaște-bou în stuf,
rândunici care plonjează atât de jos

aripile lor negre-albastre par
să lovească apa înainte să urce
în spirală, trecând de scripcarul de pe bancă.

Privești și asculți fiecare notă
ca și când tatăl tău ar cânta Schubert
în bucătărie, dar bătrânul de aici

cântă bluegrass, bătând din picior
pe balade despre șinele de cale ferată,
singuratic precum capătul luminii.

Pentru Isobel

I

Tatăl tău trăiește în casa noastră;
cărțile lui vorbesc cu ale noastre pe rafturi.

Fotografia lui deasupra pianului,
cu vioara îndesată sub bărbie.

Cânți piesele pe care le-a adaptat,
îi redai spusele și poveștile,

îi citești caietul scris cu cerneală
cu poemele preferate, Yeats,

Frost și Verlaine, pentru ceea
ce spun despre el.

Alegai ca să ții pasul cu el,
mergând pe Muntele Three Rock,

insistând să asculți știrile de ultimă oră
de la Sartre și Teilhard de Chardin.

Citește-mi din Rușii, spunea,
în lunile acelea în care s-a așezat în Mater.

Veneai cu bicicleta vara de la serviciu,
mulțumit pentru fiecare zi și chiar

pentru cererea lui tulbure din pricina medicamentelor,
vorbește clar și răspicat.

Pentru Isobel

II

Într-o cameră plină de necunoscuți stai lângă ea;
se joacă cu degetele tale, învârte mătânii.

Șoptește vorbe alambicate deprea mama și tata
care se întorc acasă în Rockcorry și se îngrijorează pentru vaci

care dau iama pe pajiște, cuptorul care trebuie înnegrit,
să dea porumb la găște, să-și ducă frații la școală.

Într-o zi țipă, o lași să-ți dea peste mână.

În clipa următoare se agață de tine. Plânge când pleci.

Ți-a uitat numele, pe chipul tău își vede sora.

Se desprinde de tine, ca o frunză luată de un șuvoi ușor.

Azi zâmbește, te privește direct în ochi:

Ah, Isobel, ești aici. Unde ai fost?

De când știam

Pentru că nu poți găsi o modalitate
mai bună de a sta în tăcere, mă întrebi
de când știam. Cu greu îmi amintesc –
să fi fost un lacăt al descoperirii albastre,

precum găsirea unui scoruș în pădure
aplecat într-o furtună neașteptată,
cu rădăcinile slăbite, bobocii înmugurind,
ramurile-i încâlcite deschise larg, frunzele gata să se deschidă,

sau să fi fost despre cum rostopasca, violetele,
căldărușii, piciorul cocoșului și măcrișul
își găsesc calea în vâlmășag

fără surle și trâmbițe, neobservați
până într-o dimineață, după o ceartă,
când par să te strige, să-ți spună pe nume?

Câmpuri albe

Atenția-i atrasă de haina lui
atârnată în curier în fundul dulapului,
îi simte mirosul,

țigări, siloz și cremă de păr Brylcreem.
Atinge tweedul aspru,
gulerul ponosit și manșetele,

monede îndesate în buzunar, paie
și oțelul rece
al briceagului cu mâner de os.

Rememorează diminețile în câmpurile
albe, acoperite de brumă, când căldura
dintre ei topea heleșteul înghețat.

El tăia sfoară neagră, scutura baloții făcând
frânturi de căldură pentru frizonii a căror
respirație trăda frigul, care se învârteau în cerc, așteptând.

Când veneau copiii, stătea mai mult afară,
mereu să îngrijească un miel sau un vițel,
sau vreun perete căzut care necesita reparații.

Al cui e câmpul?

Să fie al celui trecut în acte
ale cărui mâini n-au atis niciodată argila
sau al celui care strânge snopii

coșește ciulinii, plantează fagul,
smulge buruiana, face un gard viu din aluni?
Să fie al celui trecut în acte

sau al celui care culege pe vine cruciulița,
urcă pietre în căruță, face țăruși din larice,
al celui care strânge snopii,

scutură măceșul, împrăștie sămânța,
își prinde mâna în sârmă ghimpată, construiește poarta?
Să fie al celui trecut în acte

sau al celui care sigur ar putea arăta drumul
către ascunzătoarea făcută de copii
într-un lămâi bătrân. El strânge snopii.

Să fie al celui care păzește vitele și oile,
și îți poate spune de unde câmpul își trage numele?
Să fie al celui trecut în acte
sau al celui care strânge snopii?

Înainte de război

dealurile acestea erau înțesate de copaci,
peste tot, crânguri gri de măslini
dăinuiau bătrâni și noduroși ca istoria,

întinzându-și ramurile cu frunze argintii
rătăcind în lung și-n lat
prin viețile aceloră

care-și măsurau bogăția
în ulei, treceau pragul
unui prieten cu ulei, își

binecuvântau copiii cu ulei,
care își plantau livezile cântând
cu trosnetul crenguțelor

pe ramurile înghețate, zgomotul fructelor
căzând pe pături, râsul fetelor
ținând coșuri, echilibrate și pline.

Paznicul farului

Se fac douăzeci de ani de când au lăsat lumina farului nesupravegheată,
au lăsat postul neocupat și m-au alungat,
totuși visez adesea la acel fascicul întins de lumină
ce se rotește de la un cap la altul, atingând în treacăt valurile.

În zile de vară iau feribotul până pe insula Clare,
văd un turn alb și negru care veghează asupra golfului Clew,
când am auzit-o prima dată pe mama spunând rugăciunea
pentru cei ce călătoresc pe mare,
am privit heringul care se prăjea în cuptorul pe vatră.

Unde eu și tata curățam ferestrele bătute de ploaie,
lustruiam instrumentele din cupru până străluceau ca soarele,
ne uitam curioși prin telescop la pescăruși și pinguini nordici,
căutam Pleiadele pe cerul întunecat, iarna.

În aceste zile, înconjurat de pământ, sunt ca o epavă adusă la mal
și tot ce mi-aș mai putea dori sunt smocuri de limba peștelui,
foci gri care dorm pe stânci liniștit îngrămădite,
ecouri ale pașilor pe scările de piatră în spirală.

Captura

La amurg, iarba încă păstra căldura zilei
în care prinzătorul de molii a lăsat o cutie
sub caprifoi, în grădina mea.

Noaptea, lumina lanternei scânteia peste
cinabru, molii portocalii, frumuseți pestrițe,
atrăgea codițe în formă de V și molii lună în capcană.

Imediat după răsărit mă furișam desculță
să privesc captura, aripile mici ghemuite
sub aripile principale, adormite. Le luam

una câte una, le studiam culorile și camuflajul
până mi se încălzeau în palme, aripile lor
începeau să tremure, trezindu-se la stranietatea zilei.

Fiecare viață

Zilnic, ea este într-o forfotă, face economie
la cafea și vin, mănâncă afine, ardei roșii,
brocoli, pune pe hârtie cuvintele pe care
nu și le permite să le spună, precum arid, necultivat, neroditor, durere.

Omul de la radio spune că fiecare viață e amestecată
cu pierdere, asta ne face un întreg.
Citește o carte despre budism ca să învețe cum să nu dorească,
adaugă pe lista locurilor de care e cel mai bine

să te ferești; supermarketuri, cafenele, plaje,
spitale, parcuri. Se preface că diagramele de temperatură
nu i-au luat tot cheful, se oprește
gândindu-se la nume, Oisín, Molly, Sinéad,

nu-și dă voie să spere când e cu câteva zile în întârziere,
își înșiruie consolările și încearcă să evite întrebările,
ca de exemplu, cum li s-a întâmplat asta, ce a fost, au fost ei
sau nu, cum de vor ști când e timpul să se oprească.

Râu la revărsat de zori

Râul Shannon înaintează prin ceața dimineții
pe sub arcadele podului Banagher,
ferm și încet precum un cal de tracțiune în ham.

O barcă cu vâsle abia îl atinge cu o șoaptă;
opt vâslași atenți la lopătare
trebuie să răspundă la apelul liderului,

apleacă-te, prinde, dă-te înapoi, dă-i drumul.
Dincolo de paturile din trestie, de un galben al dretelui,
își rotesc vâslele, picături cad la unison

din paleta fiecărui vâslaș. Un bătlan se înalță
din mlaștini, conduce râul și vâslașii la revărsat de ziuă,
apleacă-te, prinde, dă-te înapoi, dă-i drumul.

Pescarul

Stă în vad

la apus mătase și pană zboară strâns

un pește sare din apă șuieratul firului

se aruncă împotriva curentului dincolo de stuf

și fagul căzut undița încordată

apa învolburată

firul întins ca arcul de scripcă

îl mulinează încetul

cu încetul vârful undiței ținut ridicat

lasă peștele să obosească

până când se înclină la maxim

țâșnește din agitația spumei

răsucindu-se, zbatându-se

de la cap la coadă smucindu-se

păstrăv cu picățele arămii gata

de decapitare și eviscerare

dar își așază captura

pe mal slăbește cârligul

alunecă înapoi în Șuvoi

tăcut ca stânjeneii de baltă

Valiza

Copii fiind nu înțelegeau
că acea deznădăjduială era un apropiat
al iubirii și dacă aveai noroc,
stătea dincolo de poarta grădinii,
doar făcând adesea câte-o vizită
să împrumute zahăr, să testeze credința.

Copii fiind nu înțelegeau
că atunci când mama le arăta
cămașa de noapte, periuța de dinți, ciorapii,
biblia de buzunar și rochia de vară,
le ținea împachetate în valiză
sub pat, era ea

cea care spunea, pot pleca dacă vreau.
Câteodată verificau
dacă nu a golit-o deja, câteodată
voiau să țipe, pleacă dacă pleci,
ce mai aștepți? Nu înțelegeau
că valiza era cea care o făcea să stea.

Moștenire

Aș renunța la tot într-un minut,
la ultima piatră,
ultimul izvor și fir de iarbă.

Pot avea prețul ovinelor,
dreptul asupra grajdului cu vite,
și facturile de la veterinar.

Pot să-l aibă și pe el
cu glumele și poveștile lui
și frica de orice e nou.

Pot avea puietii
plantați primăvara trecută, vindereii
ce-și construiesc cuibul în moară.

Jur că nu mi-ar lipsi nimic,
nici măcar o rândunică plonjând
prin grădină, nici găștele

din mlaștinile de martie,
nici măcar un fir de mohor
sau vreun fir de pe pajiște încărcat cu rouă.

Pentru Michael

În ciuda strălucirii
fructelor de sorb,

a sclipirii arămii a sedumului,
grădina noastră păleşte.

Noaptele devin mai reci
și noi așteptăm:

telefoane dacă ai mâncat,
e-mailuri dacă ai dormit,

mesaje dacă mai trăiești.
Adunăm frunzele cu grebla,

acoperim daliile cu paie,
strângem merele căzute.

În lumina ce apune
împingem câte o roabă, una după alta.

32

Să fie

De la respirație la respirație
de la amurg la amurg

să fie ploaie torențială
când solul e uscat ca piatra

să fie soarele pe cer
când orzul e gata de recoltat

să fie curcubeie
când zilele sunt scurte

să fie vânt
când bărcile ni se întorc acasă.

Înfrânți

Pestriți și bălțați,
buni pentru încărcături grele,

trăiau legați
de frâie și funii.

Solizi precum stâncile,
cu capetele atârându-le,

într-un suflu își fac drum șerpuit
către gardul de sârmă ghimpată,

unde ajung
la fulgii de orz, la ovăzul presat.

O vijelie îi face să dea din copite,
nechezând precum mânjii;

se înfig în copitele din față,
își scutură capetele în aer,

se ridică din chișițe,
pornesc la galop, slobozi.

Clopotarul

Mama m-a învățat să privesc
mărăcinarii cu piept roșu de pe gardul de sârmă ghimpată,

să ascult cântecul îndurerat al căneparului,
cântul deșteptător al fâsei de luncă.

Am pierdut numărul a câți am prins,
inelat, aflat sexul, măsurat și cântărit

dar mereu îmi voi aminti prima dată
în pădurile de dincolo de Skibbereen,

când am deschis plasa de păsări în zori,
am ținut atârnat un aușel cu cap galben între

degetul mare și arătător, un boboc în palmă.
ceafa măslinie, cu coroană galbenă, ochi

negri și scânteietori ca marmura Kilkenny.
Mi-am ținut respirația de teamă să nu-l rănesc,

mi-am întors mâna ca să stea pe spate.
s-a așezat ca și cum ar fi căzut în transă.

Mi-am deschis degetele ca o colivie –
o bătaie a inimii, și a dispărut.

Kintsugi

Când am auzit că ai fost trântit
de pe bicicletă pe debarcaderul Wolfe Tone

am lăsat să-mi scape ibricul din mâini
pe pardoseala de teracotă a bucătăriei.

Un trecător ți-a rezemat capul
de paltonul său galben, ți-a găsit o poză

a pruncului nou-născut printre lucrurile tale.
Am strâns bucațele de ceramică,

le-am potrivit cu lipici,
am ținut ibricul strâns. Toată ziua am așteptat

vești, m-am gândit la maștrii japonezi
care repară vasele prețioase cu straturi

de argint și de aur. Seara târziu
mi-am dat seama că ibricul nu a rezistat.

Dealul cu măcriș

Ultima duminică de dinaintea Crăciunului;
norii ascundeau dealurile,

zăpada se topea la atingerea pământului.
Urcam încovoiați, mergeam

câte doi sau câte trei, o căram
cu rîndul, ușoară cum era.

Spuneam povești, lucruri amuzante
pe care le-a spus și făcut, amintirile ne conduceau

sus pe deal. Ca un violoncel,
era acordată la tristețe,

fericirea venea și pleca,
o cintează la poarta-i din grădină,

dar mâhnirea rămânea
ca zilele ploioase din Wicklow.

Trei puieti de alun
să marcheze locul unde aveam să o lăsăm

printre afini, iarbă neagră
și mihalț. Un corb se juca

deasupra noastră, avântându-se în sus
plonjând, *cra, cra*.

Câteva cuvinte spuse
și un cântec. Aruncată către cer,

era ridicată de vânt,
suflată înapoi către noi,

în părul nostru, mâinile noastre,
ochii noștri.

Prima iubire

Într-un du-te-vino al oraşului
ne întâlnim din întâmplare,

o urmă vagă neaşteptată
de rază de soare după ploaie.

Ne poticnim între *arăţi bine*
şi *ce-ai mai făcut*

în timp ce mirosul de orz prăjit
pluteşte în josul râului

şi pescăruşii dau rotocoale,
ridicându-ne cuvintele ca pe nişte rămăşiţe

la cuiburile cu mult deasupra noastră.
Continuăm să vorbim

ca şi cum n-am şti că râul creşte
şi descreşte odată cu marea,

dezgolind,
apoi acoperind pereţii.

Închis

Respectând programul, muncesc, mănânc și mă rog.
Mă bazez cu plăcere pe văzul meu, mă străduiesc să fac liniște
în fiecare clipă, pășesc între capelă și mormânt
cu capul aplecat, mâinile încrucișate, pași măsurăți.

Nu au fost patimile lui Hristos cele care m-au adus aici.
Uneori sufletul îmi pare pustiu precum lespezile
în mănăstire, numai că aici există zilnic balsam în soluția de lustruit
a podelei cu ceară de albine și terebentină,

așa cum suferința își găsește locul printre fructele căzute din pomi
în livadă, în ce răscolește în zori când,
ca din adâncurile unei fântâni, intonări joase pornesc,
își mărește puterea, un nor mare de psalmi în naos.

Am cunoscut furtuni care amortesc și lovesc repetat inima.
Am ales un pat tare, placaj dezgolit, un bastion.

Iepurele polar

Când îl întâlnește la evenimente de familie
îi atinge obrazul cu un sărut;

ca un iepure sălbatic în tundră simte
când să-și găsească adăpost, când să-și schimbe culoarea.

Nu e vorba că nu-și amintește,
nici că nu încremenește pe dinăuntru

dar a învățat să-și mențină
un câmp larg de observație,

cunoaște valoarea picioarelor lungi,
a somnului bun, a ochiului ager.

41

Amurg

Îți amintești clopotul de peste râu
ce ne spunea că e timpul să plecăm cu sacii

de ovăz către troacele de lemn din Hill Field,
să aruncăm cu furcile peste peretele din mormanul de baligă,

să împrăștiem furaj pentru litieră, să hrănim vițeei proaspăt înțărcați
din găleți, să supraveghem pe cei de alăptat,

să-i oprim să lovească vițeei de altă mamă?
Îți amintești vocea ghidând

hăi hăi hăi șirul lent de vaci
albe și negre, jeturi de lapte

strecurate cu blândețe în ligheane mari, cu margini albastre?
Îți amintești mirosul fumului de lemn,

luminile intrând în casă, cum visam
ca dimineața să închidem poarta și să lăsăm totul baltă?

42

În barcă
(după Julie Otsuka)

În barcă, majoritatea eram virgine,
vorbeam despre cine aveam să fim –
ospătărițe, croitorese, asistente,
nu și despre motivul plecării noastre.

Vorbeam despre unde aveam să fim,
casa cu cadru de lemn și gârduleț,
nu și despre motivul plecării noastre,
pe când ne atingeam medalioanele de la gât.

Casa cu cadru de lemn și gârduleț
te îndemna la vorbe despre orașe pierdute, străzi pierdute,
pe când ne atingeam medalioanele de la gât.
N-am întrevăzut imobile care se iveau dese precum copacii

când vorbeam despre orașe pierdute, străzi pierdute
și despre bărbatul zelos cu care aveam să ne mărităm.
N-am întrevăzut imobile care se iveau dese precum copacii,
valiza cu amintiri pe care va trebui să i-o purtăm

bărbatului zelos cu care aveam să ne mărităm
când aveam să fim ospătărițe, croitorese, asistente,
nici valiza cu amintiri pe care va trebui să o purtăm
din barcă, de unde majoritatea eram virgine.

Vacile de la Dugort

Croindu-mi drum
prin agitația din New York
mă gândesc la cireada de vaci
de la Dugort.

Felul în care se întind
pe iarba înaltă,
picioarele îndoite cu grație,
capetele ținute sus.

Felul în care, la reflux,
se urmăresc una pe alta
dincolo de baraca salvamarului,
privesc insistent către mare.

Felul în care seara
pleacă la drum,
sus pe deal, pe lângă oficiul poștal,
îndreptându-se spre casă.

Printre vaci

Tatăl știa unde să o găsească;
îi plăcea să stea printre vaci,

miroseau a iarnă și a beznă,
o lăsau să se sprijine în stomacul lor cald.

Le privea pe câmp
cum se mișcau, greoi și încet, cum

își înfășurau limba în jurul ierbii zimbrului.
Își găsi propriul cânt în mugetul lor,

învăță să mulgă imediat ce mâinile
îi erau destul de puternice să strângă.

Când mama i-a murit,
tatăl i-a purtat doliu la fel cum

își purta costumul de duminică,
asemenea unui costum aparținând altuia.

Ea asculta vițeei
plângând după zilele înțercării,

până când vocile, epuizate,
se estompau precum ceața de pe câmpuri.

45

Prețul

Te-ai potrivi la ferma tatălui meu
pe două câmpuri ale soțului,
de aceea am plecat, o fată de optsprezece ani,
din cauza poruncilor unui om bătrân.

Patru țări la sud de țarm
unde mama a ridicat brațe
de varec și caragenan într-un coș,
mi-am însoțit viața cu a lui,

i-am născut două fete, patru băieți.
I-am frecat podelele, i-am frământat pâinea,
am cârat apă de la puț.
În felul lui tăcut, era bun

dar ce preț e cincizeci de lire pentru o căruță,
camere cu lumină de la gaz, cărți pe rafturi?

Drumul de țărână

Să construiască un drum înapoi către el,
ea trebuia să curețe pulberea,
măceșii, buturugile și bolovanii,
să niveleze pământul cu grebla și cu săpăliga,

să împrăștie piatră concasată, marginile
ascuțite îmbinându-se ca un puzzle.
Presără pietricele, nu mai mari
decât ouăle de pitulice, le lăsa să se așeze

în spațiile de dintre,
întinse straturi de prundiș, pelicule de aluviuni și argilă; o fundație solidă
pentru greutatea ce trebuie suportată.

Când credea că era gata
a venit ninsoarea, a durat săptămâni,
a lăsat gropi în care ar putea dansa,
pietriș înăbușind șanțul.

47

Ianuarie

Valea aproape secată a râului oglindește
copaci goi, câmpuri înghețate, un cer liniștit.

Întorcem silozul cu furca, dăm ovăz
și orz la mânjii de un an cu capete crețe

în grajduri pline până la refuz. O oaie ce încă
n-a fâtat stătea abandonată pe spate.

Dintr-o tragere de picior se ridică
înainte să-i ciugulească ochii coțofanele.

Vorbim despre pământ, șanțurile pe care
le-a dat gata în anii '50, grozamele

pe care le-a ars în anii '60, gardurile vii
pentre care a fost plătit în anii '90.

se urcă încet peste poartă,
îi văd obrajii supți

și mă gândesc la alte dimineți;
mânatul turmei, ridicatul brațelor, *vreau în brațe, tati.*

Mâini

Tatăl meu rulează și desface marginea
cearceafului, își ridică mâinile grele,
se uită la ele ca și cum ar fi ale unui străin,
le lasă să cadă la loc pe păturica albă.

Le privește ca și cum nu le mai găsește
nicio folosință, aceste mâini, însemnate de sârmă ghimpată
un deget ciuntit de când a fost zdrobit
de o stâncă. Le ridică iarăși, le prăbușește

pe pat, un val ce își predă încărcătura la mal,
o greutate pe care nu mai poate s-o ducă.
monitorul de deasupra capului bipăie și clipocește
în ritmul inimii sale zdrobite.

Bărbatul din patul de alături strigă în noapte,
Ben, întoarce-te aici, Ben, întoarce-te.

49

Iarnă

De când cu problema lui cu inima,
ea încearcă să-l țină înăuntru
dar înainte ca ceaiul de la micul dejun să se răcească,
își trage pe el paltonul,

își ridică șapca, bastonul de porumbar
și pleacă pe câmpuri
să numere vitele și oile,
să verifice până unde a ajuns inundația,

să spargă gheața din iaz pentru vaci.
N-are nimic să-l acopere,
simte fiecare adiere ca fagul
care-i protejează câmpul lui Rooney

dar nu va purta fularul
sau mănușile pe care ea i le oferă zilnic.
Înapoi în bucătărie după o micul dejun
își încălzește obrazul de al ei,

îi arată mâinile,
groase cât stâlpii de îngrădire, umflate,
vinate de frig. Râzând, întreabă
ai mai văzut vreodată astfel de lopeți?

Spatele unui plic

Nu știu ce l-a apucat pe taică-tu,
îmi spune mama la telefon. A lăsat
o notiță pe spatele unui plic –
am plecat după turmă, nu stau mult.

Unde credea că aș crede că a plecat?
În toți acei ani, dacă-l întrebam unde se duce,
unde a fost, se purta de parcă l-aș fi legat
de stâlp, și apoi azi, lasă notiță.

Încotro se adâncește râul

Tulburat între perne, tuburi și perfuzii,
îmi strânge mâna la fiecare junghi de durere.
O întreb dacă își amintește acele zile din iunie
vibrând de raze de soare și de sirfide

în răchitan când ea ne întâlnește
la poarta morii în drumul nostru spre școală.
Ea cară un coș, încărcat cu tristețe
și cu brișe cu unt, sticle de limonadă,

o croșetă, mingii de lână deșirate.
Alergăm printre stânjenei de baltă încotro
se adâncește râul, sărim de pe ramuri joase,
ne izbim degetele de pietre, ne stropim și țipăm.

Ea privește de pe banca în nuanță de fag, înfășoară
lână pe degete, își închide ochii pentru o vreme.

tot ce voi avea nevoie

mama a început
să-și numere zilele

mă pune să aleg
din piesele ei de argint

ca și cum tot ce voi avea nevoie
stă lustruit

sub o cârpă de in
în sertarul bufetului

Fiecare copac

Nu am luat uleiul de nuci,
uleiul de semințe de in,

cutia cu ceară
sau strungul meu și raboteza

când am închis
ușa atelierului.

Am lăsat strânsoarea sărăciei
pe bancă

lângă ciocanul meu,
cuțitul de cioplit

și dalta tip coadă de pește
cu lama-i puțin curbată.

Am părăsit meșteșugul
pe care tata l-a sculpat în mine

pe când eram maleabil
ca fibra lemnului de vioară,

am lăsat totul în prag,
cu excepția mirosului de lemn,

un miros distinct
pentru fiecare copac.

Cântă

Lăsați corurile să facă din nopțile înghețate un cântec,
lăsați-le să spună povești despre ciobani

care țin la oi, la un staul, la un măgar,
la o stea din est, în timp ce îți amintești

drumul care duce prin păduri, la biserică,
ușa încuiată, grinzile cu zăbrele,

vopseaua scorojită și tencuiala care cădeau
ca zăpada pe cristelniță

și pe armoniu, godinul
care emana un strop de căldură,

lumina de lumânare blândă pe biblia
care sta deschisă la Isaia,

*Căci un Copil ni s-a născut,
un Fiu ni s-a dat...*

Dă-ți voie să cânti, diminuendo
sau crescendo, ca și cum încă ai crede.

Râul

Ce mă uimește acum e nu că ai plecat,
ci cum merg eu mai departe fără tine, ca și cum n-aș fi pierdut
mai mult de un deget. Mâna îmi e încă puternică,

poate chiar mai puternică, pot face ceea ce trebuie,
ca de exemplu să-ți sculpez numele pe o ramură a fagului
de lângă Șuvoi, las râul să te poarte,

ca eu să mă simt liber. Doar câteodată,
ca ieri sau ca alătăieri, ca noaptea trecută sau în această dimineață,
râul curge înapoi, în susul dealului, până la ușa mea.

*Translation
Café*

Nr 203

Poeme de **Jane Clarke**
Traduse în limba română de
Alexandra Iuliana Costache,
absolventă MTTL

56

Jane Clarke

Interviu de Alexandra Iuliana Costache

Alexandra Costache: What made you start writing poetry?

Jane Clarke: As a child I dreamt of being a writer but it wasn't until fifteen years ago that I wrote my first poem. I always loved reading and studied English and Philosophy at college but it was when I was training as a psychotherapist in my 30's that I came to poetry as a source of pleasure and meaning in my day-to-day life. I remember the first time I read "*The Art of Losing*" by Elizabeth Bishop; I was so moved by her denial of the impact of her losses right up to the shattering power of that final line.

Alexandra Costache: Have you loved poetry since you were a child?

Jane Clarke: I was more drawn to novels as a child but looking back I realize that there was poetry all around me growing up – in the lines of the King James bible, in the Protestant hymns we sang at church, the ballads we learned at school as well as hearing lots of Yeats and Shakespeare and Patrick Kavanagh. My father often recited and read from *The Song of*

Alexandra Costache: Ce v-a făcut să începeți să scrieți poezie?

Jane Clarke: În copilărie, am visat să fiu scriitor, dar abia acum cincisprezece ani am scris prima mea poezie. Mi-a plăcut mereu să citesc și să studiez engleza și filosofia la colegiu, dar abia când mă pregăteam să fiu psihoterapeut în anii 30, m-am îndreptat către poezie ca sursă de plăcere și de înțeles în viața de zi cu zi. Îmi amintesc prima dată când am citit "*Arta pierderii*" de Elizabeth Bishop; am fost atât de mișcată de negarea impactului pierderilor ei până la puterea distrugătoare a aceluia ultim vers.

Alexandra Costache: Ați iubit poezia de când erați copil?

Jane Clarke: Copil fiind, am fost mai mult atrasă de romane, dar uitându-mă înapoi, mi-am dat seama că exista poezie în jurul meu în perioada creșterii – în versurile bibliei Regelui James, în imnurile protestante pe care le cântam la biserică, în baladele pe care le-am învățat la școală, la fel de bine auzind mult Yeats și Shakespeare și Patrick Kavanagh. Tatăl meu recita

Hiawatha by Longfellow and my mother gave me a *Treasury of Children's Verse* and taught me to recite *The Owl* and *the Pussycat* by Edward Lear.

adesea și citea din "*Cântecul lui Hiawatha*" de Longfellow, iar mama mi-a dat o "*Comoara versurilor pentru Copii*" și m-a învățat să recit "*Cucuveaua și pisica*" de Edward Lear.

Alexandra Costache: Did you have a model in your family that inspired you to follow the same path?

Alexandra Costache: Ați avut un model în familie care v-a inspirat să urmați aceeași cale?

Jane Clarke: No, there weren't other writers in my family. My mother and father both came from farming families going back generations.

Jane Clarke: Nu, în familia mea nu au fost alți scriitori. Mama și tatăl meu au venit din familii de fermieri pe mai multe generații.

Alexandra Costache: Have you ever tried to write prose?

Alexandra Costache: Ați încercat vreodată să scrieți proză?

Jane Clarke: Yes, when I started writing I wanted to write short stories but very soon I began to write poems and became absolutely absorbed in poetry.

Jane Clarke: Da, când am început să scriu, voiam să scriu nuvele, dar foarte curând am început să scriu poezii și am devenit absolut absorbită de poezie.

Alexandra Costache: Which are your favorite themes?

Alexandra Costache: Care sunt temele dvs. preferate?

Jane Clarke: My poems consider relationships, identity, loss and mourning, social change, women's lives, history and environmental themes, most often through nature imagery.

Alexandra Costache: What inspires you in writing poetry?

Jane Clarke: Reading other poets makes me want to write and often it's a poem by someone else that sets off a poem for me, with just a word or a rhythm, a memory or a question. Also walking or conversation can inspire a poem. It can be a place, a time, a person that is evoked or sometimes just one word or a mood or tone sets something alight. When I haven't been writing or when I want to get something started but can't find a way in, it helps to take out a poetry anthology or a collection from a poet that interests me, read through it at random and just see what is sparked off. Elizabeth Bishop advised a younger poet, "read a lot of poetry - all the time... anything at all almost that's any good, from the past - until you find out what you really like, by yourself". Only then should one

Jane Clarke: Poemele mele iau în considerare relațiile, identitatea, pierderea și doliul, schimbarea socială, viața femeilor, istoria și temele de mediu, cel mai adesea prin imagistica naturii.

Alexandra Costache: Ce vă inspiră în scrierea poeziei?

Jane Clarke: Citirea altor poeți mă face să vreau să scriu și deseori este o poezie a altcuiva care deschide o poezie pentru mine, cu doar un cuvânt sau un ritm, o amintire sau o întrebare. De asemenea, mersul pe jos sau conversația pot inspira o poezie. Poate fi un loc, un timp, o persoană care este evocată sau, uneori, doar un singur cuvânt sau o dispoziție sau un ton al unui set de ceva stare sau un ton aprinde scânteia. Când n-am mai scris sau când vreau să încep ceva, dar nu pot găsi o cale, ceea ce mă ajută e să scot o antologie de poezii sau o colecție de la un poet care mă interesează, citesc la întâmplare și doar observ vād ce mi-a provocat. Elizabeth Bishop a sfătuit un poet mai tânăr, "citește multe poezii - tot timpul ... tot ce este bun, din trecut - până când afli ce-ți place cu adevărat, de unul singur". Numai

proceed to “the great poets of our own century... and not just two or three poems of each... read ALL of somebody. Then read his or her life, and letters, and so on... Then see what happens”.

Alexandra Costache: Are there any poets that influenced your writings?

Jane Clarke: I’m influenced by many poets and the list of poets I admire is always getting longer but probably the strongest influences are Gerald Manley Hopkins, Mary Oliver, Seamus Heaney, Elizabeth Bishop, Michael Longley, Robert Frost, Gillian Clarke and Paula Meehan.

Alexandra Costache: How much do you think the past influenced your poems?

Jane Clarke: When I began to write it was the people, places and lives evoked and explored in the poetry of Heaney and Kavanagh that gave me both the permission and the inspiration to write from my own memories and growing up on a farm. My early life

atunci ar trebui să trecem la “marii poeți ai secolului nostru ... și nu doar la două sau trei poezii din fiecare ... citește TOATĂ scrierea cuiva. Apoi citește viața lui, scrisorile și așa mai departe ... Atunci vezi ce se întâmplă”.

Alexandra Costache: Există poeți care v-au influențat scrierile?

Jane Clarke: Sunt influențată de mulți poeți, iar lista poezilor pe care îi admir este întotdeauna mai lungă, dar probabil cele mai puternice influențe sunt Gerald Manley Hopkins, Mary Oliver, Seamus Heaney, Elizabeth Bishop, Michael Longley, Robert Frost, Gillian Clarke și Paula Meehan.

Alexandra Costache: Cât credeți că trecutul v-a influențat poemele?

Jane Clarke: Când am început să scriu, oamenii, locurile și viețile evocate și explorate în poezia lui Heaney și Kavanagh mi-au dat atât permisiunea, cât și inspirația de a scrie din amintirile mele și din faptul că am crescut la fermă. Viața mea timpurie a influențat

influenced a lot of the poetry I wrote initially. I'm also very drawn to history and story.

Alexandra Costache: Has writing helped you dealing with your emotions?

Jane Clarke: I've found that writing poetry requires a deep emotional engagement and an openness to the unconscious. Both reading and writing poetry helps me experience, work through and express emotion. Poetry helps me live with mystery and paradox and the unknown as well as with loss and change. By making a poem out of life experiences we get closer to the experience while also gaining distance and perspective that is emotionally and psychologically enriching. The wonder of poetry is how it can accompany, comfort, uplift and sustain both the reader and writer through the rhythms, containment of form, imagery that reaches beyond intellect, words that touch us at different levels. Above all there is a joy in creating and editing a poem, though that's not to say I don't often experience frustration and a sense of inadequacy while writing.

mult poezia pe care am scris-o inițial. De asemenea, sunt foarte atrasă de istorie și de poveste.

Alexandra Costache: Cum v-a ajutat scrisul să faceți față emoțiilor?

Jane Clarke: Am descoperit că scrierea poeziei necesită un angajament profund emoțional și o deschidere către inconștient. Atât lectura cât și scrierea poeziei mă ajută să experimentez, să lucrez și să exprim emoțiile. Poezia mă ajută să trăiesc cu misterul, cu paradoxul și necunoscutul, la fel ca și cu pierderea și schimbarea. Făcând o poezie din experiențele vieții, ne apropiem de experiență, câștigând în același timp distanță și perspectivă care îmbogățesc emoțional și psihic. Minunea poeziei este modul în care poate însoți, mângâia, înălța și susține atât cititorul, cât și scriitorul prin ritmuri, restrângerea formei, imaginile care depășesc intelectul, cuvintele care ne ating la nivele diferite. Mai presus de toate, există o bucurie în crearea și editarea unei poezii, deși asta nu înseamnă că nu simt adesea frustrare și un sentiment de inadecvare în timp ce scriu.

Alexandra Costache: In your opinion, what makes a poem good or bad?

Jane Clarke: I value poems distilled to their essence; reticent and intimate, subtle and vivid, musical and memorable.

Alexandra Costache: How long does it take to create a volume such as *"The River"*?

Jane Clarke: Putting together a collection takes time. About four years after I began writing I started to think about drawing together a collection. I had won a number of prizes and had published quite a few poems. I began an MPhil in Writing at the University of South Wales and brought my draft collection there. I was advised to take more time with it and not to rush to publication. I realized that I needed to read more, write more, redraft poems, set higher standards for my work and for my collection. It also gave me time to get more poems published, do more readings and become better known as a poet in advance of publication. *The River* was published ten years after I wrote my first poem but I would say that I was consciously working on the

Alexandra Costache: În opinia dvs., ce face un poem bun sau rău?

Jane Clarke: Apreciez poemele distilate în esența lor; reticent și intim, subtil și viu, muzical și memorabil.

Alexandra Costache: Cât durează să creezi un volum precum *"The River"*?

Jane Clarke: Punerea împreună a unei colecții necesită timp. Aproximativ patru ani după ce am început să scriu, am început să mă gândesc să unesc o colecție. Am câștigat numeroase premii și am publicat câteva poezii. Am început un Master în Scriere la Universitatea din sudul Țării Galilor și mi-am adus colecția mea de proiect acolo. Am fost sfătuită să îi ofer mai mult timp și să nu mă grăbesc cu publicarea. Mi-am dat seama că trebuie să citesc mai mult, să scriu mai mult, să reschițez poeme, să stabilesc standarde mai înalte pentru munca mea și pentru colecția mea. De asemenea, mi-am acordat timp pentru a publica mai multe poezii, a face mai multe lecturi și a deveni mai bine cunoscută ca poet înaintea publicării. *"Râul"* a fost

collection for six of those years.

Alexandra Costache: Do you prefer to concentrate similar themes into a volume to make it more compact like in *"The River"*?

Jane Clarke: I think a unifying theme can make a collection stronger, but not at the cost of the individual poems. I want each poem to stand on its own but also that the reader builds a sense of a collective identity as they read one poem after another. In preparing for publication I was working with the questions of the overall arc of the collection and the placing of individual poems unconsciously as well as consciously. I found it to be like the process of writing a poem in many ways. I moved poems in and out and around, looking for a sequencing that felt right to me. I was looking for resonances between poems as well as variety and movement in the collection as a whole.

Alexandra Costache: Was it difficult to get your volume published given the fact that is your first volume?

publicat la zece ani după ce am scris prima mea poezie, dar aş spune că am lucrat conștient la colecție timp de șase ani.

Alexandra Costache: Preferați să concentrați teme similare într-un volum pentru a-l face mai compact, ca în *"Râul"* ?

Jane Clarke: Cred că o temă unificatoare poate face o colecție mai puternică, dar nu cu prețul poemelor individuale. Vreau ca fiecare poezie să fie de sine stătătoare, dar și că cititorul să aibă un sentiment al identității colective pe măsură ce citește o poezie după alta. În pregătirea pentru publicare lucram cu întrebările arcului general al colecției și ale plasării poeziilor individuale inconștient și conștient. Am găsit-o ca și cum ați scrie un poem în multe feluri. Mi-am mutat poezii înăuntru, în afară, și împrejur, în căutarea unei secvențe care mi s-a părut potrivită. Căutam rezonanțe între poezii, precum și varietatea și mișcarea din colecție în ansamblu.

Alexandra Costache: A fost dificil să vă publicați volumul, dat fiind faptul că este primul dvs. volum?

Jane Clarke: I was anxious about getting a publisher for my debut. My first submission was met with rejection. I was very disheartened at the time but in fact the rejection helped me see it wasn't ready then. I spent another year working on the collection before sending it out again. I had one other rejection and then, to my great good fortune, I sent it to Neil Astley in Bloodaxe Books who accepted it for publication at the end of July 2014 and published it the following May 2015.

Alexandra Costache: Who was your target audience?

Jane Clarke: I didn't have a target audience in mind. I wanted and still want the poems to reach as many readers as possible. One of the advantages of being published by Bloodaxe is that my book achieved a considerable international reach.

Alexandra Costache: What was the reaction of the public to your first volume?

Jane Clarke: The public reaction to my

Jane Clarke: Am fost nerăbdătoare să obțin un editor pentru debutul meu. Prima mea prezentare a fost întâmpinată cu respingere. Am fost foarte descurajată la acea vreme, dar, de fapt, respingerea m-a ajutat să văd că nu era gata atunci. Am petrecut încă un an lucrând la colecție înainte de a o trimite din nou. Am avut o altă respingere și apoi, spre marele meu noroc, am trimis-o lui Neil Astley la Bloodaxe Books care a acceptat-o spre publicare la sfârșitul lunii iulie 2014 și a fost publicată în mai 2015.

Alexandra Costache: Cine a fost publicul țintă?

Jane Clarke: Nu am avut în minte un public țintă. Am vrut și încă vreau ca poemele să ajungă la cât mai mulți cititori posibil. Unul dintre avantajele publicării cărții de către Bloodaxe este că aceasta a ajuns la o extindere internațională considerabilă.

Alexandra Costache: Care a fost reacția publicului la primul tău volum?

Jane Clarke: Reacția publicului la

debut collection, *The River*, was very favourable. The first print had sold out before the launch date and there was a rush to do another print run. I've had lots of appreciative feedback from readers about the collection and individual poems. There was also a very positive critical response.

Alexandra Costache: Did you expect "*The River*" to be so welcomed by your readers?

Jane Clarke: I had hoped for a positive reception but the response was way beyond my dreams. I'm amazed and thrilled that *The River* is still selling and poems from the collection turn up in all kinds of unexpected places.

colecția mea de debut, "*Râul*", a fost foarte favorabilă. Primul tiraj a fost vândut înainte de data de lansare și ne-am grăbit să facem o altă serie. Am avut o mulțime de aprecieri din partea cititorilor cu privire la colecție și la poemele individuale. A existat, de asemenea, un răspuns critic foarte pozitiv.

Alexandra Costache: V-ați așteptat ca "*Râul*" să fie atât de bine primit de cititorii dvs.?

Jane Clarke: Speram la o primire pozitivă, dar răspunsul a fost cu mult peste visurile mele. Sunt uimită și încântată că "*Râul*" încă se mai vinde și de faptul că poezii din colecție apar în tot felul de locuri neașteptate.